

Audit & Business Advisory

АД МЕПСО, Скопје

Посебни финансиски извештаи за
годината што завршува на 31
декември 2020 година и

**Извештај на независните
ревизори**

Содржина	Страна
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ	1
ПОСЕБНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	
- Посебен извештај за финансиска состојба	6
- Посебен извештај за сеопфатна добивка	7
- Посебен извештај за промените во капиталот	8
- Посебен извештај за паричните текови	9
- Белешки кон посебните финансиски извештаи	10
- Прилози	

До:
Раководството и Акционерите на
АД МЕПСО, Скопје

Извештај на независните ревизори

Извештај за посебните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните посебни финансиски извештаи на АД МЕПСО, Скопје (во понатамошниот текст „Друштвото“), составени од посебниот извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2020 година и посебниот извештај за сеопфатната добивка, посебниот извештај за промените во капиталот и посебниот извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на Раководството за посебните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие посебни финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на посебни финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие посебни финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали посебните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во посебните финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од постоење на материјално погрешно прикажување во посебните финансиски извештаи, било поради измама или грешка.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на посебните финансиски извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на посебните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

1. Како што е објавено во Белешката 6 кон придружните посебни финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2020 година, нето евидентираната вредност на недвижностите, постројките и опремата изнесува 7.832.068 илјади денари. Поради причините наведени во продолжение, ние не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на евидентираната вредност на недвижностите, постројките и опремата на Друштвото со состојба на 31 декември 2020 година.
  - Како што е тоа подетално објавено во Белешка 2.3 кон придружните посебни финансиски извештаи, ставките на недвижностите, постројките и опремата набавени пред 01 јануари 2005 година се признаени според нивната претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и акумулираните загуби поради обезвреднување, доколку има. Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност утврдена со примена на официјално објавени коефициенти од страна на Државниот завод за статистика. Ваквиот приод во последователното признавање не е во согласност со прифатената рамка за последователно признавање на недвижностите, постројките и опремата во сметководството на Друштвото, заснован на одредбите на МСС 16 Недвижности, постројки и опрема, кој бара тие да бидат признаени според нивната историска набавна вредност намалена за соодветната акумулирана депрецијација или пак како дозволен алтернативен приод, според нивната објективна вредност утврдена врз основа на проценка од страна на независни професионални проценители. Било какви корекции кои би биле неопходни да бидат направени заради усогласување со барањата на сметководствената рамка погоре опишана, би можеле да имаат материјално значаен ефект врз посебните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2020.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

- Како што е понатаму објавено во Белешката 6 кон придружните посебни финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2020 година инвестициите во тек и дадените аванси изнесуваат 2.219.891 илјади денари. Врз основа на спроведените процедури, констатиравме дека на датумот на известување дел од инвестициите во тек се веќе ставени во употреба и генерираат приходи за Друштвото, без притоа да бидат признаени соодветните расходи кои треба да се спротивстават на овие приходи. Истите не се соодветно рекласифицирани и признаени во ставките на недвижностите, постројките и опремата, односно за нив не е пресметан и признаен трошок за депрецијација во претходните периоди како и за тековната 2020 година, кој износ би можел да има материјално значајно влијание врз посебните финансиски извештаи на Друштвото за годината која заврши на 31 декември 2020 година.
  - Врз основа на спроведените процедури констатиравме дека на датумот на известување 31 декември 2020 година, Друштвото нема извршено усогласување на регистарот на основни средства и сметководствената евиденција на недвижностите (земјишта и градежни објекти) со податоците според имотните листови од Катастарот на недвижности. Како резултат на тоа, не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на комплетноста и точноста како и правата и обврските на евидентираниите недвижности на Друштвото со состојба на 31 декември 2020 година.
2. Како што е објавено во Белешката 11 кон придружните посебни финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2020 година залихите изнесуваат 57.087 илјади денари. Ние не присуствувавме на пописот на залихите на Друштвото на наведениот датум бидејќи тој му претходеше на датумот кога бевме ангажирани за ревизори на Друштвото. Ние не бевме во состојба, со примена на други ревизорски процедури, да стекнеме разумно уверување во однос на количините и вредноста на залихите со состојба на 31 декември 2020 година. Било какви корекции кои би биле потребни, доколку бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на евидентираниот износ на залихите со состојба на 31 декември 2020 година, би можеле да имаат материјално значаен ефект врз посебните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2020.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

3. Како што е објавено во Белешката 12 кон придружните посебни финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2020 година побарувањата од купувачи изнесуваат 905.189 илјади денари, нето од резервацијата поради нивно обезвреднување во износ од 128.524 илјади денари. Врз основа на спроведените испитувања, утврдивме дека за значаен дел од овие побарувања во износ од 210.853 илјади денари постои значителен ризик од ненаплатливост поради нивната застареност. Друштвото не изврши проценка на наплатливоста на овие побарувања согласно прифатената сметководствена политика објавена во Белешката 2.8 и понатаму во Белешката 2.10 кон придружните посебни финансиски извештаи ниту пак призна било какво резервирање поради нивно обезвреднување. Поради природата на сметководствените и другите информации, ние не бевме во состојба да направиме сопствена проценка и да утврдиме дали е потребна дополнителна резервација поради обезвреднување на овие побарувања која би можела да има материјално значаен ефект врз посебните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2020.
4. Како што е објавено во Белешката 2.18 кон придружните посебни финансиски извештаи Друштвото исплаќа на вработените посебна минимална сума за отпремнина при пензионирањето, согласно соодветните домашни законски одредби. На 31 декември 2020 година Друштвото нема пресметано и признаено во посебните финансиски извештаи резервирање за правата на вработените за отпремнини и јубилејни награди. Поради недостаток на доволно соодветни податоци и информации не бевме во состојба да направиме сопствена проценка на потребните резервации опишани погоре, кои би можеле да имаат материјално значаен ефект врз посебните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2020.
5. Како што е објавено во Белешка 26 кон посебните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2020 година, судските постапки покренати против Друштвото изнесуваат вкупно 269.301 илјади денари и за кои спорови не е признаена соодветна резервација од потенцијални загуби. Истата би можела да има материјално значаен ефект врз посебните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2020. Според оценките на Раководството, и покрај постоењето на ризик од потенцијални загуби од овие судски спорови, не е можно, со разумна сигурност, да биде утврдена и признаена соодветна резервација, поради фактот што судските спорови се незавршени односно не се донесени правосилни судски одлуки, како и минатата пракса за голема неизвесност во исходот од споровите.
6. Освен тоа, до датумот на нашиот Извештај, нам не ни беа доставени доволно соодветни податоци и информации во однос на воспоставените хипотеки и други оптоварувања врз материјалните и други средства на Друштвото. Соодветно не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на комплетноста и точноста на објавувањата направени во Белешката 26 кон придружните посебни финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2020.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Мислење со резерва

Наше мислење е дека, освен за можните ефекти од прашањата на кои се укажува во пасусот „Основа за мислење со резерва“, придружните посебни финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на АД МЕПСО Скопје на ден 31 декември 2020 година, како и резултатот од неговото работење и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Нагласок врз прашање

Како што е објавено во Белешка 26 кон придружните посебни финансиски извештаи, согласно склучените договори за кредит со Европската Банка за Обнова и Развој („ЕБОР“), Друштвото има превземено обврска, во текот на целиот период на отплата на долгот, да одржи соодветни финансиски показатели за Покриеност на отплатата на долг, повисок од 1.2 и Коефициент на финансиски долг/ EBITDA понизок од 4. Со состојба на 31 декември 2020 горенаведените показатели изнесуваат 0.32 односно 18.90 соодветно.

Исто така, согласно склучениот договор за кредит со Меѓународната Банка за Обнова и Развој („МБОР“), Друштвото е должно, во текот на целиот период на отплата на долгот, да го одржи показателот за Нето приходи за годината, повисоко за 1.5 од проценетите максимални барања за сервисирање на долгот за наредната фискална година. Со состојба на 31 декември 2020 наведениот показател изнесува 0.39.

Нашето мислење не е модификувано во однос на горното прашање.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на посебен годишен извештај за работењето на Друштвото за 2020 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на посебниот годишен извештај, со историските финансиски информации објавени во посебната годишна сметка и посебните ревидирани финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2020, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски информации објавени во посебниот годишен извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во посебната годишна сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2020.

А&БА Групп дооед, Скопје

Овластен ревизор

Бојан Петрески

15 април 2021 година

Управител

Бојан Петрески

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
За годината која завршува на 31 декември 2020
Во илјади денари

	Белешка	2020	2019
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	6	7.832.068	7.758.361
Нематеријални средства	7	50.901	36.034
Вложувања во подружници	8	142.288	142.288
Финансиски средства расположливи за продажба	9	6.909	6.909
		8.032.166	7.943.592
Тековни средства			
Залихи	11	57.087	53.066
Финансиски побарувања	10	35.931	33.108
Побарување за данок на добивка		35.969	19.485
Побарувања од купувачи и останати побарувања	12	965.456	583.858
Парични средства и парични еквиваленти	13	1.380.802	1.798.340
		2.475.245	2.487.857
Вкупно средства		10.507.411	10.431.449
Капитал и обврски			
Капитал			
	14		
Акционерски капитал		3.059.393	3.059.393
Резерви		3.215.499	2.769.724
Останат капитал		296.913	296.913
Нераспределена добивка		272.580	1.076.211
		6.844.385	7.202.241
Обврски			
Нетековни обврски			
Обврски по кредити	15	1.787.475	1.704.113
Разграничени приходи од донации	16	738.270	577.387
		2.525.745	2.281.500
Тековни обврски			
Обврски по кредити	15	344.532	287.838
Обврски кон добавувачи и останати тековни обврски	17	792.749	659.870
		1.137.281	947.708
Вкупно обврски		3.663.026	3.229.208
Вкупно капитал и обврски		10.507.411	10.431.449

Белешките претставуваат составен дел на посебните финансиски извештаи

Овие посебни финансиски извештаи се одобрени од Управниот Одбор на Друштвото на ден 10 март 2021 година и потпишани во негово име од:

Г-дин Куштрим Рамадани
 Генерален директор

М-р Љупчо Зиков
 Директор,
 Сектор за финансиски работи

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
За годината која завршува на 31 декември 2020
Во илјади денари

	Белешка	2020	2019
Приходи од продадена електрична енергија	18	3.293.724	5.283.164
Останати оперативни приходи	19	46.824	152.851
		3.340.548	5.436.015
Намалено за:			
Набавна вредност на продадена електрична енергија	20	-	(1.822.452)
Производствени и системски загуби на елек. енергија		(2.017.704)	(1.413.484)
Потрошени материјали	21	(59.361)	(52.196)
Трошоци за вработени	22	(527.134)	(448.512)
Амортизација и депрецијација	6, 7	(445.079)	(425.636)
Останати оперативни расходи	23	(631.995)	(787.509)
Оперативна добивка		(340.725)	486.226
Приходи од финансирање	24	21.568	20.503
(Расходи) од финансирање	24	(38.699)	(26.615)
		(17.131)	(6.112)
(Загуба)/Добивка пред оданочување		(357.856)	480.114
Данок на добивка	25	-	(34.339)
(Загуба)/Добивка за финансиската година		(357.856)	445.775
Останата сеопфатна добивка за годината		-	-
Вкупна сеопфатна (загуба)/добивка за годината		(357.856)	445.775
(Загуба)/Добивка расположлива за сопствениците на Друштвото		-	-
Вкупна сеопфатна (загуба)/добивка расположлива за сопствениците на Друштвото		(357.856)	445.775

Белешките претставуваат составен дел на посебните финансиски извештаи

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ
За годината која завршува на 31 декември 2020
Во илјади денари

	Акционерски капитал	Резерви	Останат капитал	Нераспределена добивка	Вкупно
На 01 јануари 2020 година	3.059.393	2.769.724	296.913	1.076.211	7.202.241
<i>Трансакции со сопствениците</i>					
Издвојување за законска резерва	-	22.289	-	(22.289)	-
Издвојување на резерви за инвестиции	-	423.486	-	(423.486)	-
<i>Вкупно трансакции со сопствениците</i>	-	445.775	-	(445.775)	-
Добивка за годината	-	-	-	(357.856)	(357.856)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>				(357.856)	(357.856)
На 31 декември 2020 година	3.059.393	3.215.499	296.913	272.580	6.844.385
На 01 јануари 2019 година	3.059.393	2.375.306	296.913	1.024.854	6.756.466
<i>Трансакции со сопствениците</i>					
Издвојување за законска резерва	-	19.721	-	(19.721)	-
Издвојување на резерви за инвестиции	-	374.697	-	(374.697)	-
<i>Вкупно трансакции со сопствениците</i>	-	394.418	-	(394.418)	-
Добивка за годината	-	-	-	445.775	445.775
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>				445.775	445.775
На 31 декември 2019 година	3.059.393	2.769.724	296.913	1.076.211	7.202.241

Белешките претставуваат составен дел на посебните финансиски извештаи

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
За годината која завршува на 31 декември 2020
Во илјади денари

	Белешка	2020	2019
Оперативни активности			
(Загуба) / Добивка пред оданочување		(357.856)	480.114
<i>Усогласување за:</i>			
Депрецијација на недвижности, постројки и опрема	6	439.302	423.225
Амортизација на нематеријални средства	7	5.777	2.411
Приходи од амортизација на донации	16, 19	(17.811)	(17.811)
Приходи од ослободување на исправка на вредност	19	(8.119)	-
Капитална добивка од непаричен влог	19	-	(25.126)
Приходи од донирани средства	19	-	(8.570)
Примени с-ва без надомест/прих. од награди	19	(936)	-
Кусок	23	66	-
Вредносно усогласување на залихата		11	257
Приходи од камати по дадени позајмици	24	(2.723)	(5.208)
Приходи од камати	24	(9.794)	(7.645)
Расходи по камати	24	25.560	18.995
Добивка пред промени во обртни средства		73.477	860.642
<i>Промени во обртните средства:</i>			
Залихи		(4.032)	(442)
Побарувања од купувачи и останати побарувања		(373.579)	296.008
Обврски кон добавувачи и останати обврски		130.006	(79.548)
Оперативна добивка по промени во обртните средства		(174.128)	1.076.660
(Платени) камати		(25.560)	(18.995)
Приливи од камати		9.794	7.645
(Платен) данок од добивка		(13.611)	(21.591)
Нето парични текови од оперативни активности		(203.505)	1.043.719
Инвестициони активности			
Набавка на недвижности, постројки и опрема		(354.089)	(654.242)
Наплата/дадени позајмици на нефинансиски друштва		-	100
Нето парични текови од инвестициони активности		(354.089)	(654.142)
Финансиски активности			
Приливи на кредити		423.159	372.371
(Отплата на) кредити		(283.103)	(266.563)
Нето парични текови од финансиски активности		140.056	105.808
Нето промени кај паричните с-ва и еквиваленти		(417.538)	495.385
Парични средства и еквиваленти на почетокот		1.798.340	1.302.955
Парични средства и еквиваленти на крајот	13	1.380.802	1.798.340

Белешките претставуваат составен дел на посебните финансиски извештаи

**БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020**

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Оператор на електропреносниот систем на Македонија, акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем, во државна сопственост, Скопје или скратено АД Мепсо, Скопје (во понатамошниот текст „Друштвото“) е основано како акционерско друштво во државна сопственост со седиште во Република Северна Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е ул. „Максим Горки“ бр 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија.

Друштвото е едно од правните следбеници на АД Електростопанство на Република Македонија (во понатамошниот текст „ЕСМ“) и е основано во согласност со Законот за преобразба на Електростопанство на Македонија, акционерско друштво за производство, пренос и дистрибуција на електрична енергија во државна сопственост. Друштвото започна со своите деловни активности на 1 јануари 2005 година. Основна дејност на Друштвото е пренос на електрична енергија, управување со електроенергетскиот систем на Република Северна Македонија, организирање и управување со пазарот на електрична енергија во земјата.

Со измените во Законот за енергетика, почнувајќи од 05 септември 2008 година, Друштвото ја изгуби функцијата за снабдување на големите потрошувачи со енергија, бидејќи таа функција и лиценца премина на производствената компанија ЕЛЕМ АД Скопје. Друштвото се дефинира како оператор на преносниот систем и врши пренос на електрична енергија.

Заклучно со 31 декември 2020 година Друштвото има 660 вработени (31 декември 2019: 651 вработени).

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие посебни финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основа за подготовка

Овие посебни финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва („Службен весник на РСМ“ бр. 28/2004 ... 120/2018) и Правилникот за водење сметководство („Службен весник на РСМ“ бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 20 декември 2010 година и бр. 107 од 10 август 2011 година). Овој Правилник го содржи консолидираниот текст на Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), вклучувајќи ги и Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) и Толкувањата заедно со нивните придружни документи како што се издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди на 1 јануари 2009 година.

**БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020**

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Основа за подготовка (продолжува)**

Финансиските извештаи се изготвени според историска вредност, освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие посебни финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија бара употреба на одредени сметководствени проценки. Таа исто така бара раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и оценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Друштвото е основач и 100% сопственик на друштвото МЕМО ДООЕЛ Скопје, кое е основано на ден 31 август 2018 година со основачки влог од 115.743 илјади денари. Во текот на 2019 година, Друштвото изврши зголемување на влогот во друштвото МЕМО ДООЕЛ Скопје преку непаричен влог - опрема и нематеријални средства по проценета вредност во вкупен износ од 26.545 илјади денари, и со состојба на 31 декември 2019 и 2020 година вложувањето изнесува 142.288 илјади денари (види Белешка 8). Овие финансиски извештаи претставуваат посебни финансиски извештаи и не ги вклучуваат финансиските извештаи на неговата подружница (види исто Бел. 2.6).

Овие посебни финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2020 и 2019 година. Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари („МКД“ или „денар“), кој е функционална и известувачка валута на Друштвото. Освен каде што е поинаку наведено, тековните и споредбените податоци прикажани во овие посебни финансиски извештаи се изразени во илјади денари. Онаму каде што е неопходно, презентацијата на споредбените податоци е прилагодена согласно промените во презентацијата во тековната година.

2.2. Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Трансакции во странска валута (продолжува)

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во илјади денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на извештајот за финансиската состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од деноминирањето на износите во странска валута, се вклучени во извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2020	31 декември 2019
1 ЕУР	61,6940 денари	61,4950 денари
1 УСД	50,2353 денари	53,6887 денари
1 ГБП	68,3136 денари	68,1234 денари
1 ЦХФ	56,8242 денари	56,5593 денари

2.3. Недвижности, постројки и опрема

Признавање и мерење

Недвижностите, постројките и опремата набавени пред 01 јануари 2005 година се искажани според претпоставена набавна вредност, намалена за акумулираната депрецијација. Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана вредност утврдена со примена на официјално објавени коефициенти од страна на Државниот завод за статистика во периодот пред 01 јануари 2005 година.

Недвижностите, постројките и опремата набавени по 01 јануари 2005 година се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата. Трошоците за средства изградени во сопствена режија ги вклучуваат трошоците за материјали и директна работна сила, како и останатите трошоци настанати за нивно доведување до употребна состојба и трошоците за нивно демонирање и отстранување од локацијата на која се поставени. Кога делови од ставките на недвижностите, постројките и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите, постројките и опремата.

Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од средство од недвижностите, постројките и опремата се признаваат во сегашната вредност на тоа средство доколку е веројатно дека Друштвото ќе има идни економски користи од тој дел и доколку неговата вредност може да се измери веродостојно. Сите останати издатоци за секојдневно одржување на недвижностите, постројките и опремата се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка во моментот на настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Депрецијација

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите, постројките и опремата се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Згради	33-40 години
Мебел и опрема	4-20 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат, и доколку е потребно се коригираат, на секој датум на известување. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износ. Разликите се вклучени во извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

Ревалоризација

Недвижностите, постројките и опремата беа ревалоризирани во годините пред 01 јануари 2005 година на крајот на секоја година со примена на официјално објавени статистички коефициенти на растежот на цените на индустриските производи на набавната или ревалоризираната вредност како и на акумулираната исправка на вредноста. Ефектот на ревалоризацијата се признаваше како ревалоризациска резерва во рамките на капиталот.

2.4. Нематеријални средства

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи, контролирани од страна на Друштвото и кои најверојатно ќе создадат економски користи што ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи пропорционална метода во текот на период од пет години.

Останати нематеријални средства

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализирани и амортизирани користејќи пропорционална метода во текот на период од пет години.

**БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020**

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.5. Обезвреднување на нефинансиските средства**

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства се проверуваат од можни обезвреднувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентираните износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираните износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од обезвреднување. Надоместливиот износ го претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребената вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи кои се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа невозможно, за целата група на средства која генерира готовина. Со состојба на 31 декември 2020 година, не постојат индикатори за намалување на вредноста како резултат на оштетување (економско, техничко-технолошко, пазарно и сл.) на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства.

2.6. Вложувања во подружници

Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавна вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или преземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето.

2.7. Финансиски средства

Финансиските средства се класифицираат во следните категории: кредити и побарувања, финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства расположливи за продажба и финансиски средства кои се чуваат до доспевање. Раководството ги класифицира своите вложувања во моментот на иницијалното признавање.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се јавуваат кога Друштвото одобрува пари или услуги директно на комитенти без намера за размена на побарувањето. Кредитите се признаваат кога готовината се авансира на позајмувачите.

Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на известување се состојат од побарувања од купувачи и останати побарувања, дадени позајмици, како и парични средства и еквиваленти.

**БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020**

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски средства (продолжува)**

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност за тргување и хартии од вредност според објективна вредност преку добивки или загуби определени како такви при почетното признавање. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка. Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија на денот на Извештајот на финансиската состојба.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативни средства, кои се класифицирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се не-деривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои, Раководството на Друштвото има позитивна намера и способност да ги чува до нивното доспевање. Доколку Друштвото продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиските средства расположливи за продажба. Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија на денот на Извештајот на финансиската состојба.

Иницијално признавање и депривнавање

Набавките и продажбите на финансиските средства расположливи за продажба и оние кои се чуваат до доспевање се евидентираат на датумот на купувањето - датум на кој што Друштвото се обврзува да го купи или продаде средството. Кредитите и побарувањата се признаваат кога готовината се авансира на позајмвачите. Финансиските средства, освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, иницијално се признаваат по објективна вредност зголемена за трошоците на трансакцијата.

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственост.

Последователно мерење

По почетното признавање, Друштвото ги мери финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби и расположливите за продажба финансиски средства, по нивната објективна вредност без било какви намалувања за трансакционите трошоци кои може да настанат при нивната продажба.

**БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020**

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски средства (продолжува)**

Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на Извештајот за финансиска состојба. Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Друштвото ја утврдува објективната вредност на средството со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената.

Доколку вредноста на сопственичките инструменти не може соодветно да се измери, тие се мерат по набавна вредност.

Вложувањата чувани до доспевање и кредитите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата намалени за евентуалните загуби поради обезвреднување.

Реализираните добивки и загуби како и нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на финансиските средства кои се определени како средства по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивките и загубите во периодот во кој настануваат. Нето промените во објективната вредност на финансиските средства класифицирани како средства по објективна вредност преку добивките и загубите го вклучуваат и приходот од камата.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи за продажба се признаваат во сеопфатната добивка, освен загубите од обезвреднување и добивките и загубите од курсни разлики на монетарните ставки како што се должничките хартии од вредност, кои се признаваат во добивките и загубите. При продажба или обезвреднување на финансиските средства расположливи-запродажба кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признаени во сеопфатната добивка се признаваат во добивките и загубите. Во случај кога финансиските средства расположливи за продажба носат камата, каматата пресметана со методот на ефективна камата се признава во добивките и загубите.

2.8. Обезвреднување на финансиски средства*Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност*

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се обезвреднети само доколку постои објективен доказ за обезвреднување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата („случај на загуба“) и дека тој случај на загуба (или случаи) влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Обезвреднување на финансиски средства (продолжува)

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност (продолжува)

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основа на кредитот) дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради обезвреднување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради обезвреднување во тековните добивки и загуби.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од обезвреднување.

Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради обезвреднување во тековните добивки или загуби, загубата поради обезвреднување се анулира преку добивки или загуби. Загубата поради обезвреднување на сопственичките вложувања, призната во тековните добивки или загуби, последователно не се анулира, а секое последователно зголемување на објективната вредност се признава како останата сеопфатна добивка.

2.9. Залихи

Залихите се вреднуваат по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето пазарната вредност е проценета продажна цена во нормални услови на делување, намалена за проценетите трошоци за доработка и продажба.

2.10. Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Овие побарувања и позајмици иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради обезвреднување. Резервирање поради обезвреднување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања и позајмици според нивните оригинални услови на побарувања. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање, како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се обезвреднети.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

**БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020**

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања (продолжува)**

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентирираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат.

Евидентирираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради обезвреднување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради обезвреднување во тековниот Извештај за сеопфатната добивка. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка во Извештајот за сеопфатната добивка.

2.11. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци од датумот на набавка.

2.12. Капитал, резерви и плаќања за дивиденди*(а) Акционерски капитал*

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани во капиталот како намалување, нето од данокот, на приливите.

(в) Сопствени акции

Кога Друштвото откупува свој акционерски капитал, платените надоместоци се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надоместоци се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(г) Резерви

Резервите се состојат од законски резерви, создадени во текот на периодите врз основа на распределба на акумулирани добивки согласно законската регулатива и одлуките на Друштвото, ревалоризациони резерви, создадени од ревалоризацијата на основните средства во минати години и останат капитал создадени со поделбата на АД Електростопанство на Република Македонија и формирањето на АД МЕПСО Скопје, како и останати резерви по одлука на Раководството на Друштвото.

(д) Акумулирани добивки/(загуби)

Акумулираните добивки/(загуби) ги вклучуваат тековните како и оние од претходните периоди, задржани добивки и загуби.

(е) Дивиденди на обични акции

Дивидендите на обичните акции се признаваат како обврски во периодот во кој што се одобрени од страна на акционерите на Друштвото.

**БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020**

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.13. Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман.

Финансиските обврски по амортизирана набавна вредност се состојат од позајмици, обврски кон добавувачи и останати обврски.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трансакционите трошоци. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност со користење на методот на ефективна каматна стапка. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има неусловено право за подмирување на обврската за не помалку од 12 месеци од датумот на известување. Позајмиците се депризнаваат во моментот кога се измирени, откажани или истечени.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи и останатите обврски се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Тие се депризнаваат во моментот кога се измирени, откажани или истечени.

2.14. Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансискиот наем кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и користите поврзани за сопственост на предметот на наем се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по реална вредност на возилото/опремата кое е предмет на наем или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните плаќања за наем. Плаќањата за наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на обврските за наем со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот.

Средствата предмет на наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот век на средството или според периодот на наем, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на периодот на наем, во кој случај депрецијацијата ќе биде пресметана во согласност со МСС 16 Недвижности, Постројки и Опрема и МСС 38 Нематеријални средства.

Плаќањата на оперативниот наем се признаваат како трошок во добивки или загуби по праволиниска метода во текот на периодот на наем. Однапред платените наемнини се признаваат како одложени расходи.

**БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020**

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.15. Трошоци за позајмување**

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во тековните добивки или загуби во периодот во кој настанале.

2.16. Тековен и одложен даночен расход

Тековниот даночен расход, по стапка од 10%, се пресметува на добивката за периодот која се утврдува како разлика помеѓу вкупните приходи и вкупните расходи зголемена за непризнаените расходи за даночни цели, коригирани за даночниот кредит и на помалку искажани приходи.

Даночната основа се намалува за износот на приходите од дивиденди остварени со учество во капиталот на друг обврзник - резидент на Република Северна Македонија, под услов да се оданочени кај обврзникот кој врши исплата на дивиденда. Даночните обврзници кои ќе вршат исплати на акумулираните добивки остварени во периодот од 2009 до 2013 година за дивиденди и други распределби од добивката имаат обврска да пресметаат и платат данок на добивка.

Одложениот даночен расход се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во тековни добивки и загуби, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат во сеопфатната добивка, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во останата сеопфатна добивка.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временни разлики на овие датуми.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.17. Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во билансот на состојба.

2.18. Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените и јубилејни награди

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето, како и јубилејни награди. Друштвото нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање и за јубилејни награди на вработените, бидејќи смета дека овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

2.19. Резервирања

Резервирањата се признаваат во Извештајот за финансиската состојба кога Друштвото има сегашна законска или изведена обврска за која е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската и може да се направи веродостојна проценка за износот на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за обврската.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.20. Признавање на приходи и расходи

Продажби

Приходот од продажби се мери по објективна вредност на примените средства или побарувања. Приходот се признава кога значителните ризици и полезности од сопственоста се пренесени на купувачот и не постојат значителни неизвесности околу наплатата.

Донации

Приходите од донации почетно се признаваат како одложени приходи кога постои разумна сигурност дека тие ќе бидат примени и дека Друштвото ќе ги исполни условите поврзани со давањето на донацијата. Донациите кои претставуваат надомест на трошоци кои ги направило Друштвото се признаваат во добивките или загубите на систематска основа во периодот во кој трошоците се признаени. Донациите кои претставуваат надомест за набавна вредност на средства на Друштвото се признаваат во добивките или загубите на систематска основа пропорционално распоредени низ животниот век на средството.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Приходи од финансирање

Приходите од финансирање вклучуваат приходи од камати и позитивни курсни разлики. Приходите од камати се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка кога се пресметуваат, земајќи го во предвид ефективниот принос на средството.

Расходи од финансирање

Расходите од финансирање вклучуваат расходи од камата за позајмици, расходи од казнени камати и негативни курсни разлики. Трошоците за позајмување кои директно се однесуваат на набавката, изградбата или производството на средство кое се квалификува се капитализираат како дел од набавната вредност на тоа средство. Приходот заработен од повремени инвестирања на специфичните трошоци за позајмување, кои треба да се искористат за средството кое се квалификува, се намалува од трошоците за позајмување кои се квалификуваат за капитализација. Останатите трошоци за позајмување се признаваат како расход во периодот во кој настануваат.

2.21. Потенцијални и преземени средства и обврски

Не се евидентирани потенцијални и преземени обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, потенцијални средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.22. Известување по оперативни сегменти

Деловни сегменти

Деловните активности на Друштвото во целост се однесуваат на еден оперативен сегмент - пренос на електрична енергија.

Географски сегменти

Деловните активности на Друштвото се вршат на територијата на Република Северна Македонија и Европа.

2.23. Трансакции со поврзани страни

Поврзани страни се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани страни се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.24. Настани по датумот на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Друштвото на датумот на известувањето (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ

3.1. Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик, ликвидносен ризик и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Управниот Одбор врз основа на претходно одобрени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2. Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува ризик договорната страна да не биде во можност да ги плати износите во целост во моментот на нивното доспевање. Друштвото има политики кои го ограничуваат износот на кредитната изложеност на неговите клиенти.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на извештајот за финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела (во илјади денари):

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
<i>Класи на фин. средства - евидентирана вредност</i>		
Финансиски средства расположливи за продажба	6.909	6.909
Финансиски побарувања	35.931	33.108
Побарувања од купувачи и останати побарувања	916.556	503.886
Парични средства и еквиваленти	1.380.802	1.798.340
	<u>2.340.198</u>	<u>2.342.243</u>

Кредитниот ризик за паричните средства и еквиваленти е материјално незначаен затоа што средствата се депонирани во реномирани банки со висок кредитен рејтинг.

Анализата на кредитниот квалитет на финансиските побарувања и на портфолиото на побарувањата од купувачи се обелоденети во Белешките 10 и 12.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

3.3. Пазарен ризик

Ризик од курсни разлики

Ризикот од курсни разлики претставува ризик од неповолна флукуација на курсевите на странските валути. Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од обврските по кредити, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Според ова, Друштвото е изложено на можните флукуации на странските валути, кое сепак е ограничено поради фактот дека најголем број трансакции се во Евра, чиј валутен курс се смета за релативно стабилен. Друштвото не користи инструменти за заштита од овој ризик.

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

	(000 МКД)	
	2020	2019
Средства		
ЕУР	1.368.098	1.418.232
УСД	1.957	2.478
GBP	258	272
ЦХФ	10	10
Обврски		
ЕУР	2.138.710	1.999.253

Анализа на сензитивноста на странски валути

		(000 МКД)	
		2020	2019
ЕУР	Нето износ	1%	-1%
	(770.612)	(7.706)	7.706
	GBP	258	3
ЦХФ		-	-
	Нето износ	5%	-5%
	УСД	1.957	98
Добивка / (Загуба)	(768.387)	(7.606)	7.606

		(000 МКД)	
		2019	2019
ЕУР	Нето износ	1%	-1%
	(581.021)	(5.810)	5.810
	GBP	272	3
ЦХФ		-	-
	Нето износ	5%	-5%
	УСД	2.478	124
Добивка / (Загуба)	(578.261)	(5.683)	5.683

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 1% и 5%. Позитивниот, односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку денарот ја намали/зголеми својата вредност во однос на странските валути за +/- 1% и 5%.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Пазарен ризик (продолжува)

Ризик од каматни стапки

Друштвото е изложено на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и готовински текови. Следната табела ја прикажува изложеноста на Друштвото на каматен ризик (во илјади денари):

	2020	2019
Финансиски средства		
<i>Некаматносни</i>		
Финансиски средства расположливи за продажба	6.909	6.909
Побарувања од купувачи и останати побарувања	916.556	503.886
Парични средства и парични еквиваленти	58	50
	923.523	510.845
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Парични средства и парични еквиваленти	1.380.744	1.798.290
	1.380.744	1.798.290
<i>Со фиксна каматна стапка</i>		
Финансиски побарувања	35.931	33.108
	35.931	33.108
	2.340.198	2.342.243
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни</i>		
Обврски кон добавувачи и останати обврски	540.695	552.547
Обврски по камати за кредити	1.490	1.177
	542.185	553.724
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Обврски по кредити	2.130.517	1.990.774
	2.130.517	1.990.774
	2.672.702	2.544.498

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

	2020		
	Нето износ	2%	-2%
Со променлива каматна стапка	(749.773)	(14.995)	14.995
	2019		
	Нето износ	2%	-2%
Со променлива каматна стапка	(192.484)	(3.850)	3.850

Позитивниот, односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

3.4. Ризик од ликвидност

Внимателно управување со ризикот од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски (во илјади денари)

	31 декември 2020			
	Тековни		Нетековни	
	До 1 година	1 до 2 години	2 до 5 години	Подоцна од 5 години
Обврски по кредити	344.532	383.175	784.432	619.868
Обврски кон добавувачи и останати обврски	540.695	-	-	-
	885.227	383.175	784.432	619.868

	31 декември 2019			
	Тековни		Нетековни	
	До 1 година	1 до 2 години	2 до 5 години	Подоцна од 5 години
Обврски по кредити	287.838	284.140	649.684	770.289
Обврски кон добавувачи и останати обврски	552.547	-	-	-
	840.385	284.140	649.684	770.289

3.5. Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со понатамошна континуирана работа со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот за намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат обврските по кредити обелоденети во Белешка 15 и капитал, кој се состои од уплатен капитал, ревалоризациони резерви, законски резерви, останат капитал и акумулирана добивка.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Ризик при управување со капитал (продолжува)

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање како однос на обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2020	2019
Обврски по кредити	2.132.007	1.991.951
Вкупен капитал	6.844.385	7.202.241
	0,31	0,28

3.6. Процена на објективна вредност

Објективната вредност претставува износ за кој некое средство може да се замени или обврска да се подмири по пазарни услови односно помеѓу странки кои влегуваат во доброволни трансакции. Објективната вредност се базира на проценката од страна на Раководството зависно од видот на средствата и обврските.

3.6.1. Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што сл:

- Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во извештајот за финансиската состојба се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи (во илјади денари):

2020	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Вложувања во ХВ на странски друштва	-	-	6.909	6.909
2019	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Вложувања во ХВ на странски друштва	-	-	6.909	6.909

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

3.6.2. Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу (во илјади денари):

	Евидентирана вр.		Објективна вр.	
	2020	2019	2020	2019
Средства				
Финансиски побарувања	35.931	33.108	35.931	33.108
Побарувања од купувачи и ост. побарувања	916.556	503.886	916.556	503.886
Парични средства и парични еквиваленти	1.380.802	1.798.340	1.380.802	1.798.340
Вкупни средства	2.333.289	2.335.334	2.333.289	2.335.334
Обврски				
Обврски по кредити	2.132.007	1.991.951	2.132.007	1.991.951
Обврски кон добавувачи и останати обврски	540.695	552.547	540.695	552.547
Вкупни обврски	2.672.702	2.544.498	2.672.702	2.544.498

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради обезвреднување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски кон добавувачи и обврски по кредити

Сметководствената вредност на обврските по кредити е приближна на нивната објективна вредност поради променливите каматни стапки и нивните промени согласно пазарните услови. Сметководствената вредност на обврските спрема добавувачите соодветствува на нивната објективна вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие посебни финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираните износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2020 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешките 6 и 7. Фактичките резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошка застареност, посебно во делот на ИТ опремата и софтверите.

Обезвреднување кај нефинансиски средства

Загуби од обезвреднување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструменти не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за проценка. Во примената на техниките за проценка, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоци не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

Обезвреднување на побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања
Друштвото пресметува обезвреднување за побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања врз основа на проценка на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При проценка на соодветноста на загубата поради обезвреднување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради обезвреднување кои се досега признати.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Значајни смеководствени проценки (продолжува)

Залихи

Залихите се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При проценката на нето реализационата вредност се земаат предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО КАТЕГОРИИ

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин (во илјади денари):

	2020	2019
Средства		
<i>Кредити и побарувања</i>		
Финансиски побарувања	35.931	33.108
Побарувања од купувачи и останати побарувања	916.556	503.886
Парични средства и парични еквиваленти	1.380.802	1.798.340
	2.333.289	2.335.334
<i>Финансиски средства расположливи за продажба</i>		
Вложувања во хартии од вредност на странски друштва	6.909	6.909
	6.909	6.909
	2.340.198	2.342.243
Обврски		
<i>Останати финансиски обврски по амортиз. наб. вредност</i>		
Обврски по кредити	2.132.007	1.991.951
Обврски кон добавувачи и останати тековни обврски	540.695	552.547
	2.672.702	2.544.498

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Аванси и инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност					
На 01 јануари 2019	17.328	10.008.294	5.510.500	1.950.004	17.486.126
Набавки во текот на годината	38	142	207.614	476.448	654.242
Примени средства по основ на донација	1.225	2.260	6.388	25.728	35.601
Непаричен влог-вложувања во подружници	-	-	(43.455)	-	(43.455)
Пренос од инвестиции во тек	-	8.113	-	(8.113)	-
Пренос во нематеријални средства	-	-	-	(32.320)	(32.320)
На 31 декември 2019	18.591	10.018.809	5.681.047	2.381.747	18.100.194
На 01 јануари 2020	18.591	10.018.809	5.681.047	2.381.747	18.100.194
Набавки во текот на годината	483	-	94.876	258.730	354.089
Примени средства по основ на донација	-	-	-	178.694	178.694
Примени с-ва без надомест/прих. од награди	-	-	936	-	936
Пренос од инвестиции во тек	-	328.035	250.601	(578.636)	-
Пренос во нематеријални средства	-	-	-	(20.644)	(20.644)
Отуѓување и расходување	-	-	(91)	-	(91)
На 31 декември 2020	19.074	10.346.844	6.027.369	2.219.891	18.613.178
Акумулирана депрецијација					
На 01 јануари 2019	-	5.981.718	3.977.623	-	9.959.341
Депрецијација за годината	-	204.149	201.265	-	405.414
Депрецијација од донирани средства	-	-	17.811	-	17.811
Примени средства по основ на донација	-	1.090	213	-	1.303
Непаричен влог-вложувања во подружници	-	-	(42.036)	-	(42.036)
На 31 декември 2019	-	6.186.957	4.154.876	-	10.341.833
На 01 јануари 2020	-	6.186.957	4.154.876	-	10.341.833
Депрецијација за годината	-	203.150	218.341	-	421.491
Депрецијација од донирани средства	-	-	17.811	-	17.811
Отуѓување и расходување	-	-	(25)	-	(25)
На 31 декември 2020	-	6.390.107	4.391.003	-	10.781.110
Нето евидентирана вредност					
На 01 јануари 2019	17.328	4.026.576	1.532.877	1.950.004	7.526.785
На 31 декември 2019	18.591	3.831.852	1.526.171	2.381.747	7.758.361
На 31 декември 2020	19.074	3.956.737	1.636.366	2.219.891	7.832.068

Донирани средства

Трошокот за депрецијација на недвижностите, постројките и опремата набавени од донирани средства изнесува 17.811 илјади денари (2019: 17.811 илјади денари) (Белешка 16 и 19).

Во текот на 2020 Друштвото примило средства по основ на донација во износ од 178.694 кои се признаени во донации (Белешка 16). Во текот на 2019 Друштвото примило средства по основ на донација во нето износ од 34.298 илјади денари, од кои 8.570 илјади денари се признаени во останати оперативни приходи (Белешка 19), додека 25.728 илјади денари се признаени во донации (Белешка 16).

Залог врз недвижности, постројки и опрема

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година, Друштвото нема хипотеки и останати оптоварувања врз своите недвижности, постројки и опрема.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Ограничување на сопственоста

Со состојба на 31 декември 2020 година, Друштвото поседува документација (имотни листови, поседовни листови, одобрение за градење, градежнотехничка документација, елаборати за експропријација, одобрение за употреба...) за дел од недвижностите со кои располага. За останатите недвижности, Друштвото поседува евидентни листови за линиски инфраструктурни објекти, согласно Законот за Катастар на Недвижности и за истите во тек се постапки за утврдување на соодветниот статус за предметните недвижности.

Инвестиции во тек и дадени аванси

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 инвестициите во тек и дадените аванси вклучуваат (во илјади денари):

	2020	2019
<u>Дадени аванси за основни средства</u>	<u>296.608</u>	<u>130.621</u>
Инвестиции во тек	296.608	130.621
Далновод 110 КВ Вруток – Тетово	18.800	172.199
400 кв ДВ и ТС БТ-МК.АЛБ.Граница	78.545	46.134
110 КВ ДВ ТС Скопје 1 – Куманово 1	-	81.752
Далновод Штип-Македонско Бугарска Граница и Трафостаница 400/100 КВ Штип	30.628	30.628
Рехабилитација на Далековод 400/100 кв - Битола 2	96.217	96.217
АББ ПАКЕТ 1; ЛОТ1 и ЛОТ 2	73.183	73.183
Далновод 110КВ ХЕЦ Света Петка-ТС СК3 Козјак	-	71.491
ЕИБ Трафостаница Скопје 5, Петровец, Драчево и други	861	40.565
Пакет 3 Лот 1: Рехабилитација на ТС 220/110 - Скопје 1	-	76.369
Компонента 1 ЛОТ 2 високонапонска опрема 44114	96.580	96.580
Консултантски дог. 02-7055 заем ЕБОР 44114	38.163	38.163
Далновод 400КВ Битола - Грчка Граница	12.215	12.215
Консултантски услуги ГРАНТ 02-3933	70.130	70.130
Раздвојување од дистрибуција ДВ Скопје1 –Куманово 1	-	25.230
Приклучок 2x100 ДВ Света Петка	-	21.628
Компјутерски деловен информационален систем БИС	-	20.644
Коленко ЕБОР 27768	5.843	5.843
Реконструкција на административна зграда – Дирекција Мепсо	547.058	547.058
Светска Банка МБОР Трафостаница Скопје 5	5.178	5.178
IFB SACS/12	-	40.759
Supply and Installation of Extension of a supervisory control and data acquisition system (SCADA) дог.02-5077	204.393	185.281
Рехабилитација на трафостаница Валандово	35.961	34.071
Рехабилитација на трафостаница СК 4	233.116	142.074
Реконструкција 110 КВ Штип – Овче поле	2.397	1.158
Релејна заштита за трафостаници	31.374	26.180
Реконструкција на 110 КВ ДВ Битола-Прилеп	5.540	3.735
Реконструкција на 110 КВ ДВ Велес-Овче поле	8.669	5.087
Реконструкција на 110 КВ ДВ СК 4 - Велес	5.257	3.453
Реконструкција на ТС Битола 2	38.604	26.088
Рехабилитација на ТС Ослемеј	29.869	26.572
Ревитализација ТС Прилеп 1 надзор, управув.	54.700	22.057
Останато	200.002	203.404
	<u>1.923.283</u>	<u>2.251.126</u>
Вкупно инвестиции во тек и дадени аванси	2.219.891	2.381.747

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

7. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Софтвер	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност			
На 01 јануари 2019	74.764	-	74.764
Пренос од недвижности, постројки и опрема	-	32.320	32.320
Непаричен влог-вложувања во подружници	(7.980)	-	(7.980)
На 31 декември 2019	66.784	32.320	99.104
На 01 јануари 2020	66.784	32.320	99.104
Пренос од инвестиции во тек	20.644	-	20.644
На 31 декември 2020	87.428	32.320	119.748
Акумулирана амортизација			
На 01 јануари 2019	68.639	-	68.639
Амортизација за годината	2.411	-	2.411
Непаричен влог-вложувања во подружници	(7.980)	-	(7.980)
На 31 декември 2019	63.070	-	63.070
На 01 јануари 2020	63.070	-	63.070
Амортизација за годината	5.777	-	5.777
На 31 декември 2020	68.847	-	68.847
Нето евидентирана вредност			
На 01 јануари 2019	6.125	-	6.125
На 31 декември 2019	3.714	32.320	36.034
На 31 декември 2020	18.581	32.320	50.901

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година, Друштвото нема оптоварувања врз своите нематеријални средства.

8. ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРУЖНИЦИ

На 31 декември 2020 и 2019 година, вложувањето во подружници е како што следи:

	% на учество	Земја на основање	Валута	2020	2019
МЕМО ДООЕЛ Скопје	100%	РСМ	МКД	142.288	142.288
				142.288	142.288

Со состојба на 31 декември 2020 година вложувањето во износ од 142.288 илјади денари се однесува на вложувањето во друштвото МЕМО ДООЕЛ Скопје – македонски оператор на пазар на електрична енергија Скопје, со основна дејност 84.13 Управување и давање помош за поуспешно деловно работење. Друштвото е основано на 31 август 2018 година со одлука на УО согласно член 237 точка 9 од Законот за енергетика (Службен весник на РСМ бр.96/2018 година).

9. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	2020	2019
Вложувања во некотираните акции на странски правни лица	6.909	6.909
	6.909	6.909

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020
Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено
10. ФИНАНСИСКИ ПОБАРУВАЊА

	2020	2019
Краткорочни финансиски побарувања		
Дадени позајмици на правни лица во земјата	38.800	38.800
Побарувања по камати за дадени позајмици	19.752	17.029
Намалено за резервирање	(22.621)	(22.721)
	35.931	33.108

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година, финансиските побарувања се како што следи:

Примател	Оригинална валута на заемот (МКД)	Услови на отплата	Доспевање	Вид на каматна стапка	Каматна стапка	2020	2019
		Еднократно на датум на доспевање					
Македонски Железници Транспорт АД Скопје	30.000.000	заедно со камата	07.03.2014	фиксна	6% год.	10.800	10.800
Побарувања за камата						15.723	14.590
						26.523	25.390
Намалено за резервирање						(22.621)	(22.721)
						3.902	2.669
		Еднократно на датум на доспевање					
Македонски Железници Транспорт АД Скопје	10.000.000	заедно со камата	31.12.2021	фиксна	6% год.	10.000	10.000
Побарувања за камата						1.810	1.210
						11.810	11.210
		Еднократно на датум на доспевање					
Македонски Железници Транспорт АД Скопје	11.500.000	заедно со камата	01.07.2021	фиксна	6% год.	11.500	11.500
Побарувања за камата						1.388	698
						12.888	12.198
		Еднократно на датум на доспевање					
11 Октомври Еурокомполит АД Прилеп	1.500.000	заедно со камата	04.05.2019	фиксна	6% год.	1.500	1.500
Побарувања за камата						90	90
						1.590	1.590
		Еднократно на датум на доспевање					
11 Октомври Еурокомполит АД Прилеп	5.000.000	заедно со камата	11.06.2021	фиксна	6% год.	5.000	5.000
Побарувања за камата						741	441
						5.741	5.441
						35.931	33.108

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Финансиски побарувања (продолжува)

Во текот на 2020 година Друштвото оствари приходи по основ на камати од дадените позајмици во вкупен износ од 2.723 илјади денари (2019: 5.208 илјади денари) (Белешка 24).

Старосната структура на финансиските побарувања со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година е како што следи:

	2020	2019
Недоспеани побарувања	29.223	14.417
Доспеани неоштетени		
До 2 месеци	-	10.000
Од 2 - 6 месеци	-	5.000
Од 6 - 12 месеци	-	3.691
Над 1 година	6.708	-
Поединечно оштетени	22.621	22.721
	58.552	55.829
Намалено за: резервирање поради обезвреднување	(22.621)	(22.721)
	35.931	33.108

Движењето на сметката на резервирањата од обезвреднување на финансиските побарувања во текот на 2020 и 2019 година е како што следи:

	2020	2019
На 01 јануари	22.721	22.721
Ослободување на исправка на вредност на дадени поз. (Бел. 19)	(100)	-
На 31 декември	22.621	22.721

11. ЗАЛИХИ

	2020	2019
Резервни делови	36.820	36.825
Суровини и материјали	15.811	14.480
Ситен инвентар	4.456	1.761
	57.087	53.066

12. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ И ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2020	2019
Побарувања од купувачи		
Домашни купувачи	591.627	603.825
Странски купувачи	67.328	53.096
	658.955	656.921
Намалено за: резервирања за оштетувања	(128.524)	(158.138)
	530.431	498.783
Останати тековни побарувања		
Однапред платени трошоци	38.770	3.045
Пресметани приходи кои не се фактурирани	385.816	4.819
Побарувања за данок на додадена вредност	7.495	74.442
Побарувања по дадени аванси	2.635	2.485
Побарувања од вработени	102	78
Останати побарувања	207	206
	60.267	85.075
Вкупно побарувања од купувачи и останати побарувања	965.456	583.858

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Побарувања од купувачи и останати побарувања (продолжува)

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата

Анализата на старосната структура на побарувањата од купувачите и останатите побарувања со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година е како што следи:

	2020	2019
Недоспеани побарувања	749.925	333.378
Доспеани неоштетени		
До 2 месеци	1.338	28.240
Од 2 - 6 месеци	1.208	4.669
Од 6 - 12 месеци	2.132	76.026
Над 1 година	210.853	141.545
Поединечно оштетени	128.524	158.138
	1.093.980	741.996
Намалено за: резервирање поради обезвреднување	(128.524)	(158.138)
	965.456	583.858

Резервирање поради обезвреднување и отписи поради ненаплатливост

Движењето на сметката на резервирањата од обезвреднување на побарувањата од купувачи во текот на 2020 и 2019 година е како што следи:

	2020	2019
На 01 јануари	158.138	158.204
Корекција - бришење од сметководствена евиденција	(21.595)	-
Ослободување на исправка на вредност на поб. од куп. (Бел. 19)	(8.019)	(66)
На 31 декември	128.524	158.138

Во текот на 2020 година, врз основа на судски пресуди Друштвото изврши корекција-бришење од сметководствена евиденција на побарувања од купувачи и соодветната исправка на претходно резервирани побарувања во вкупен износ од 21.595 илјади денари. Ефектот од ослободувањето на исправката во износ од 8.019 илјади денари е прикажан во останати оперативни приходи (Белешка 19).

13. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2020	2019
Денарски сметки во банки	77.749	430.394
Девизни сметки во банки	1.302.995	1.367.896
Благајна	58	50
	1.380.802	1.798.340

14. КАПИТАЛ

Акционерски капитал

На 31 декември 2020 и 2019 година акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 3.059.393 обични акции. Министерството за транспорт и врски на Република Северна Македонија е сопственик на севкупниот акционерски капитал со номинална вредност од 1.000 денари по акција.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Капитал (продолжува)

Имателите на обични акции имаат право на дел од остварената добивка (дивиденда) и добиваат право на еден глас на Собранието на Акционери за еквивалент од 1 акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Резерви

Движењето на сметките на резервите во текот на 2020 и 2019 година е како што следи:

	Законски резерви	Ревалоризациски резерви	Останати резерви	Вкупно
01 јануари 2020	276.026	60.903	2.432.795	2.769.724
Издвојување на резерви во текот на годината	22.289	-	423.486	445.775
31 декември 2020	298.315	60.903	2.856.281	3.215.499
01 јануари 2019	256.305	60.903	2.058.098	2.375.306
Издвојување на резерви во текот на годината	19.721	-	374.697	394.418
31 декември 2019	276.026	60.903	2.432.795	2.769.724

Законски резерви

Законските резерви се регулирани со одредбите на Законот за трговски друштва и се додека не се постигне пропишаниот минимум, законската резерва може да се користи само за надоместување на загубата. Кога ќе се достигне пропишаниот минимум, законската резерва може да се користи и за исплата на дивиденди, врз основа на одлука на сопственикот, но само ако висината на дивидендите за деловната година не го достигне минимумот за исплата, пропишан со Законот за трговски друштва или статутот на Друштвото.

Ревалоризациски резерви

Ревалоризациските резерви се создадени иницијално врз основа на домашната законска регулатива како резултат на ревалоризацијата на материјалните средства набавени пред 1 јануари 2005 година.

Останати резерви

Останатите резерви се создадени врз основа на одлука на раководните органи на Друштвото за резерви за инвестиции. Со состојба на 31 декември 2020 останатите резерви изнесуваат 2.856.281 илјади денари (2019: 2.432.795 илјади денари).

Останат капитал

Останатиот капитал во вкупен износ од 296.913 илјади денари (2019: 296.913 илјади денари) е настанат во процесот на трансформацијата на АД Електростопанство на Република Македонија. Начинот на организација и употреба на овој останат капитал ги утврдува Собранието на акционерите на Друштвото со посебен акт.

Нераспределена добивка

Износот на нераспределена добивка од 272.580 илјади денари (2019: 1.076.211 илјади денари) потекнува од акумулирана добивка за 2016 година на износ од 630.436 илјади денари и загуба од 357.856 илјади денари од тековната година.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

15. ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ

На 31 декември 2020 и 2019 година салдото на обврските по кредити се состои од:

Долгорочни позајмици со камата

Позајмувач	Оригинална валута на заемот (ЕУР)	Услови на отплата	Доспевање	Вид на каматна стапка	Каматна стапка	2020	2019
European Investment Bank (EIB) Заем број 22332	13.000.000	35 еднакви полугодишни рати	15/09/2009- 15/09/2026	Променлива	6 месечен Euribor +0.40%	244.719	295.131
International Bank for Reconstruction and Development (IBRD) Заем број 4814	20.700.000	24 еднакви полугодишни рати	15/04/2011- 15/10/2022	Променлива	6 месечен Libor+Libor Total Spread	197.827	297.478
International Bank for Reconstruction and Development (IBRD) Заем број 80440	14.000.000	32 еднакви полугодишни рати	15/05/2017- 15/11/2032	Променлива	6 месечен Euribor +Variable Spread	616.788	666.039
European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) Заем број 44114	25.000.000	24 еднакви полугодишни рати	20/12/2016- 20/06/2028	Променлива	6 месечен Euribor +3%	951.460	626.658
European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) Заем број 46274	37.000.000	23 еднакви полугодишни рати	20/06.2019- 20/06/2030	Променлива	6 месечен Euribor +3%	119.723	105.468
						2.130.517	1.990.774
Намалено за: тековна доспеаност						(343.042)	(286.661)
						1.787.475	1.704.113

Краткорочни позајмици со камата и тековна доспеаност на долгорочни позајмици со камата

Тековна доспеаност на долгорочни каматносни позајмици	343.042	286.661
Обврски по камати	1.490	1.177
	344.532	287.838

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година, планот за отплата на обврските по кредити и камати е како што следи:

31 декември 2020	илјади	илјади
	Евра	денари
Во рок од 12 месеци	5.585	344.532
Од 1 до 2 години	6.211	383.175
Од 2 до 5 години	12.715	784.432
Над 5 години	10.047	619.868
	34.558	2.132.007

31 декември 2019	илјади	илјади
	Евра	денари
Во рок од 12 месеци	4.681	287.838
Од 1 до 2 години	4.621	284.140
Од 2 до 5 години	10.566	649.684
Над 5 години	12.528	770.289
	32.396	1.991.951

Заемот од EIB со број на заем 22332 е одобрен на вкупен износ од 13.000.000 Евра. До 31 декември 2020 година Друштвото има искористено 12.500.000 Евра од овој заем (2019: 12.500.000 Евра).

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Обврски по кредити (продолжува)

Заемот од IBRD со број на заем 4814 е одобрен на вкупен износ од 20.700.000 Евра. До 31 декември 2020 година Друштвото има искористено 20.064.493 Евра од овој заем (2019: 20.064.493 Евра).

Во текот на 2011 година Друштвото склучи нов договор за заем од IBRD бр 80440 во износ од 14.000.000 Евра. До 31 декември 2020 година Друштвото има искористено 13.337.162 Евра од овој заем (2019: 13.337.162 Евра).

Заемот од ЕБОР со бр. 44114 е одобрен на вкупен износ од 25.000.000 Евра. До 31 декември 2020 година Друштвото има повлечено 18.285.314 Евра од овој заем (2019: 11.855.956 Евра).

Заемот од ЕБОР со бр. 46274 е одобрен на вкупен износ од 37.000.000 Евра. До 31 декември 2020 година Друштвото има повлечено 2.270.028 Евра од овој заем (2019: 1.840.500 Евра).

Обезбедување

Кредитите се обезбедени со издадена гаранција од Република Северна Македонија, освен заемот од ЕБОР бр. 44114 и ЕБОР со бр. 46274 кој се необезбедени.

16. ДОНАЦИИ

Со состојба на 31 декември 2020 година, Друштвото има разграничени донации кои се состојат од постројки и опрема во вкупен износ од 738.270 илјади денари (2019: 577.387 илјади денари).

Промените на разграничените поддршки во текот на 2020 и 2019 година е како што следи:

	2020	2019
На 01 јануари	577.387	569.470
Зголемувања	178.694	25.728
Депрецијација на недвижности, постројки и опрема (Бел. 6 и 19)	(17.811)	(17.811)
На 31 декември	738.270	577.387

На 22 февруари 2016 година АД Мепсо, Скопје и Европска банка за обнова и развој (ЕБОР) склучија договор за донација во износ од ЕУР 12.000.000 за финансирање на изградба и набавка на постројки наведени во Преглед 1 од договорот за донација. Во текот на 2020 година, АД Мепсо, Скопје има искористено дел од овие средства за направени инвестиции во износ од 178.694 илјади денари (2019: 25.728 илјади денари) (Белешка 6).

На 10 ноември 2009 година АД Мепсо, Скопје и Те-То АД, Скопје имаат склучено договор со број 02-7538 за приклучување на постројка за комбинирано производство на електрична енергија и топлина при што предмет на договорот е градба, предавање на правото на сопственост и надомест за приклучување на постројката. Според договорот целокупниот процес околу изградбата ќе биде извршен од страна на Те-То АД, додека по изградбата на постројката сопственоста на постројката ќе му биде пренесена на АД Мепсо. Согласно член 2 од договорот дел од трансформаторското поле ќе му припадне и на Те-То АД. Во текот на 2012 година е извршен преносот на сопственост на постројката, а врз основа на крајните извештаи за колудација вкупната вредност на постројката изнесува 574.908 илјади денари при што делот кој му е пренесен на АД Мепсо е во износ од 537.730 илјади денари, додека делот на Те-То АД, Скопје изнесува 37.178 илјади денари.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020
Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено
17. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

	2020	2019
Добавувачи		
Домашни добавувачи	425.824	447.855
Странски добавувачи	6.703	7.302
	432.527	455.157
Останати тековни обврски		
Пресметани приходи	212.635	105.098
Обврски за данок на додадена вредност	36.446	-
Однапред пресметани трошоци	2.973	2.225
Останати тековни обврски	108.168	97.390
	360.222	204.713
	792.749	659.870

18. ПРИХОДИ ОД ПРОДАДЕНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

	2020	2019
Продадена електрична енергија/ пренесена до ЕВН	991.033	1.063.405
Услуги за алокација на преносни капацитети	920.405	1.709.808
Приходи за услуги за порамнување од дебаланс при користење на активна електрична енергија	879.631	353.499
Директни купувачи	170.361	180.999
Приходи од врвна активна моќност	79.191	40.723
Приходи од компензација на електрична енергија	71.102	-
Приходи од терциерна регулација	65.758	-
Приходи од продажба на странски пазар (транзит)	52.380	78.009
Приходи од секундарна регулација	46.983	-
Продадена електрична енергија/ пренесена до ЕЛЕМ	10.080	11.331
Приходи од реактивна електрична енергија	6.738	6.863
Приходи од продадена ел.енерг.од повластени производители	-	1.824.257
Приходи од вршење на регулирана енергетска дејност, организирање и управување со пазарот на електрична енергија-ЕВН	-	10.737
Приходи од вршење на регулирана енергетска дејност, организирање и управување со пазарот на електрична енергија директни купувачи	-	3.272
Приходи од вршење на регулирана енергетска дејност, организирање и управување со пазарот на електрична енергија ЕЛЕМ	-	10
Останати приходи од продажба	62	251
	3.293.724	5.283.164

19. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

	2020	2019
Приходи од амортизација на донации (Белешка 6 и 16)	17.811	17.811
Приходи од наплата на штети и пенали	15.400	1.788
Приходи од ослободување на исправка на вредност (Бел. 10, 12)	8.119	-
Примени с-ва без надомест/прих. од награди	936	-
Приходи од наемнини	693	-
Приходи од добиени судски спорови	499	57.977
Приходи од наплатена гаранција	67	27.568
Приходи од донирани средства	32	2.549
Приходи од нереализирани тендери	22	22
Приходи од донирани материјални средства (Белешка 6)	-	8.570
Капитална добивка од непаричен влог	-	25.126
Приходи од субвенции	-	582
Останати приходи	3.245	10.858
	46.824	152.851

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

20. НАБАВНА ВРЕДНОСТ НА ПРОДАДЕНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

	2020	2019
Набавена електрична енергија од повластени производители	-	1.822.452
	-	1.822.452

21. ПОТРОШЕНИ МАТЕРИЈАЛИ

	2020	2019
Потрошена електрична енергија и гориво	31.955	28.385
Потрошени материјали	15.721	15.711
Потрошени резервни делови	6.897	380
Отпис на ситен инвентар	4.788	7.720
	59.361	52.196

22. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

	2020	2019
Нето плати и даноци	356.412	306.922
Задолжителни придонеси од плати	136.752	114.563
Регрес за годишен одмор	20.110	16.524
Останати користи на вработените утврдени со Колективен дог.	13.860	10.503
	527.134	448.512

Останатите трошоци за вработените се состојат од разни видови на помош.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020
Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено
23. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

	2020	2019
Надомест за алокација на преносни капацитети	228.384	393.193
Производствени услуги-ладна резерва	186.771	93.386
Одржување	45.002	58.675
Останати даноци, придонеси и членарини	36.968	35.928
Надомест за транзит на електрична енергија	30.299	19.188
Адвокатски, нотарски, ревизорски и други интелектуални услуги	18.756	31.400
Премии за осигурување	17.799	22.163
Патни трошоци за службени патувања	12.461	20.655
Трошоци за донации во паричен износ	7.260	31.110
Трошоци за комуникација	5.840	4.899
Советувања и семинари	2.603	13.763
Трошоци за репрезентација, реклама и спонзорство	2.548	2.887
Надомест на регулаторната комисија	2.510	2.877
Судски трошоци	2.217	2.513
Пенали	1.798	13.867
Банкарски провизии	1.210	1.529
Надомести за надзорен одбор	1.045	1.239
Надоместоци по менаџерски договори	1.035	9.725
Кусоци	66	-
Трошоци за концесии, лиценци	-	927
Останати оперативни расходи	27.423	27.585
	631.995	787.509

24. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

	2020	2019
Приходи од финансирање		
Приходи од камати	9.794	7.645
Позитивни курсни разлики	9.050	7.650
Приходи од камати по дадени позајмици (Белешка 10)	2.723	5.208
	21.567	20.503
Расходи од финансирање		
Расходи по камати	(25.560)	(18.995)
Негативни курсни разлики	(13.138)	(7.620)
	(38.698)	(26.615)
	(17.131)	(6.112)

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

25. ДАНОК НА ДОБИВКА

	2020	2019
Тековен даночен расход	-	34.339
Одложен даночен расход	-	-
	-	34.339

Усогласувањето на законскиот данок на добивка во Извештајот за сеопфатната добивка за годините кои што завршуваат на 31 декември 2020 и 2019 година, е како што следи:

	2020	2019
(Загуба)/Добивка пред оданочување	(357.856)	480.114
Усогласување за:		
Непризнаени расходи за даночни цели	25.875	48.985
Даночна основа	(331.981)	529.099
Намалување на даночна основа	-	(65)
Даночна основа по намалување	(331.981)	529.034
Пресметан данок на добивка (10%)	-	52.903
Намалување на пресметаниот данок на добивка	-	(18.564)
Пресметан данок по намалување	-	34.339
<i>Ефективна даночна стапка</i>	-	<i>7,15%</i>

Друштвото нема направено резервирање на одложени даночни средства во овие посебни финансиски извештаи, бидејќи Друштвото не може со разумна сигурност да го одреди нивото на даночното средство кое би се искористило во иднина.

26. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ

Потенцијални средства - судски спорови

Вредност на судските спорови во кои Друштвото се јавува како тужител со состојба 31 декември 2020 изнесуваат 292.262 илјади денари (2019: 210.964 илјади денари).

Потенцијални обврски - судски спорови

Со состојба на 31 декември 2020, судските постапки покренати против Друштвото изнесуваат вкупно 269.301 илјади денари (2019: 297.342 илјади денари). Друштвото на 31 декември 2020 година не евидентира било какво резервирање на денот на известување бидејќи Раководството на Друштвото смета дека истите нема да резултираат во материјално значајни обврски и одлив на средства.

Потенцијални обврски - Гаранции

Со состојба на 31 декември 2020, Друштвото има издадено банкарски гаранции издадени од страна на домашни финансиски институции во вкупен износ од 10.748 илјади денари во корист на коминтенти за исполнување на своите активности.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Потенцијални и преземени средства и обврски (продолжува)

Преземени обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

Со состојба на 31 декември 2020 година, Друштвото има склучено договори за кредити кои не се во целост искористени (Белешка 15).

Финансиски договорни обврски

Согласно склучениот договор за кредит со ЕБОР број 44114, Друштвото е должно, во текот на целиот период на отплата на долгот, да ги одржи следните соодветни финансиски показатели:

- а. Показател на покриеност на отплатата на долг, повисоко од 1.2
- б. Коефициент на финансиски долг/ EBITDA, пониско од 4
- в. Коефициент на капитал, повисоко од 0.3

Остварените показатели согласно одредбите од горенаведените договори се следните:

Остварен показател	2020	2019
а. Показател на покриеност на отплатата на долг	0.32	4.73
б. Коефициент на финансиски долг/ EBITDA	18.90	2.15
в. Коефициент на капитал	0.65	0.69

Согласно склучениот договор за кредит со ЕБОР број 46274, Друштвото е должно, во текот на целиот период на отплата на долгот, да ги одржи следните соодветни финансиски показатели:

- а. Показател на покриеност на отплатата на долг, повисоко од 1.2
- б. Коефициент на финансиски долг/ EBITDA, пониско од 4
- в. Коефициент на капитал, повисоко од 0.3

Остварените показатели согласно одредбите од горенаведените договори се следните:

Остварен показател	2020	2019
а. Показател на покриеност на отплатата на долг	0.32	4.73
б. Коефициент на финансиски долг/ EBITDA	18.90	2.15
в. Коефициент на капитал	0.65	0.69

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Потенцијални и преземени средства и обврски (продолжува)

Согласно склучениот договор за кредит со Европската Инвестициона Банка („ЕИБ“) број 22332, Друштвото е должно, во текот на целиот период на отплата на долгот, да ги одржи следните соодветни финансиски показатели:

а. Показател на покриеност на отплатата на долг, повисоко од 1.2

Остварените показатели согласно одредбите од горенаведените договори се следните:

Остварен показател	2020	2019
а. Показател на покриеност на отплатата на долг	1.63	4.63

Согласно склучениот договор за кредит со Меѓународната Банка за Обнова и Развој („МБОР“) број 4814, Друштвото е должно, во текот на целиот период на отплата на долгот, да го одржи следниот финансиски показател:

а. Нето приходи за годината, повисоко за 1.5 од проценетите максимални барања за сервисирање на долгот за наредната фискална година

Остварените показатели согласно одредбите од горенаведените договори се следните:

Остварен показател	2020	2019
а. Нето приходи за годината, повисоко за 1.5 од проценетите максимални барања за сервисирање на долгот за наредната фискална година	0.39	3.32

Даночни обврски

Со состојба на 31 декември 2020 година, деловните книги и евиденцијата на Друштвото за данок на додадена вредност, данок на добивка и за персонален данок не беа предмет на даночна контрола од страна на надлежните даночни власти. Следствено, дополнителните даноци и други давачки кои би можеле да произлезат доколку таква контрола биде извршена во последователните периоди, во овој момент не можат да бидат проценети со разумна сигурност.

Останати потенцијални обврски

Согласно колективниот договор, Друштвото е обврзано да плаќа износ од максимум 2% од бруто платите исплатени во претходната година за промоција на одредени активности на членовите на Синдикатот на АД Мепсо, Скопје.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

27. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото ги има остварено следните трансакции со поврзани страни:

	Останати поврзани страни		Клучен раководен кадар	
	2020	2019	2020	2019
Средства				
Побарувања од купувачи	11.116	157.816	-	-
Обврски				
Обврски кон добавувачи	131	137.776	-	-
Приходи	14.349	64.350	-	-
Расходи	44.931	1.476.217	-	-
Краткорочни користи за вработените	-	-	12.431	21.749

28. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2020 година - датум на известувањето, до денот на одобрување на овие финансиски извештаи следниве настани се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи:

По 31 декември 2020 година, ширењето на COVID-19 сериозно влијае на многу локални економии низ целиот свет. Во многу држави, бизнисите се принудени да го прекинат своето работење или да ги лимитираат своите активности за подолг или недефиниран период. Преземените мерки со цел запирање на ширењето на вирусот, вклучувајќи забрани за патувања, карантин, социјално дистанцирање и затворање на несуштински услуги кои предизвикаа значајно нарушување на бизнисите ширум целиот свет, резултирајќи со економско забавување. Глобалните берзи исто така доживуваат големи несигурности и нивно значајно слабеење. Владите и централните банки исто така реагираа со монетарни и фискални интервенции со цел стабилизирање на економската состојба. Друштвото смета дека овие настани се некорективни настани по периодот на известување. Соодветно, финансиската состојба и резултатите од работењето на и за периодот кој завршува на 31 декември 2020 година не се корегирани да го рефлектираат ова влијание. Времетраењето и влијанието на пандемијата COVID-19, како и ефективноста одговорот од страна на владата и централната банка, остануваат нејасни во овој момент. Не е возможно веродостојна проценка за времетраењето и сериозноста од овие последици, како и влијанието на финансиската состојба и резултатите од работењето и паричните текови на Друштвото во идните периоди.

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020

ЕМБС: 05933781

Целосно име: ОПЕРАТОР НА ЕЛЕКТРОПРЕНОСНИОТ СИСТЕМ НА РЕПУБЛИКА
СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ПРЕНОС НА
ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА И УПРАВУВАЊЕ СО ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИОТ СИСТЕМ
ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ Скопје

Вид на работа: 450

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2020

Листа на прикачени документи:
Објаснувачки белешки
Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- АКТИВА: А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	8.032.164.838,00			7.943.591.620,00
2	-- I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	50.900.556,00			36.034.142,00
4	-- Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	18.580.669,00			3.714.255,00
7	-- Нематеријални средства во подготовка	32.319.887,00			32.319.887,00
9	-- II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	7.832.067.808,00			7.758.361.004,00
10	-- Недвижности (011+012)	3.975.813.791,00			3.850.445.132,00
11	-- Земјиште	19.073.876,00			18.590.891,00
12	-- Градежни објекти	3.956.739.915,00			3.831.854.241,00
13	-- Постројки и опрема	1.438.534.999,00			1.329.819.982,00
14	-- Транспортни средства	42.899.639,00			69.346.341,00
15	-- Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	153.914.010,00			125.987.959,00
17	-- Аванси за набавка на материјални средства	296.608.232,00			130.621.192,00
18	-- Материјални средства во подготовка	1.923.282.032,00			2.251.125.292,00
19	-- Останати материјални средства	1.015.105,00			1.015.106,00
21	-- IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	149.196.474,00			149.196.474,00
23	-- Вложувања во придружени друштва и учества во заеднички вложувања	149.196.474,00			149.196.474,00

36	-- Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	2.425.418.286,00		2.479.992.436,00
37	-- I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	57.087.243,00		53.065.662,00
38	-- Залихи на сировини и материјали	15.810.781,00		14.479.572,00
39	-- Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	41.276.462,00		38.586.090,00
45	-- III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	951.497.339,00		595.378.990,00
47	-- Побарувања од купувачи	905.189.355,00		498.782.024,00
48	-- Побарувања за дадени аванси на добавувачи	2.635.273,00		2.485.273,00
49	-- Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (преплати)	43.463.791,00		93.927.162,00
50	-- Побарувања од вработените	102.389,00		78.000,00
51	-- Останати краткорочни побарувања	106.531,00		106.531,00
52	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	36.031.897,00		33.208.266,00
57	-- Побарувања по дадени заеми	35.931.897,00		33.108.266,00
58	-- Останати краткорочни финансиски средства	100.000,00		100.000,00
59	-- V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	1.380.801.807,00		1.798.339.518,00
60	-- Парични средства	1.380.801.807,00		1.798.339.518,00
62	-- VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	49.827.807,00		7.864.431,00
63	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	10.507.410.931,00		10.431.448.487,00
65	-- ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	6.844.387.883,00		7.202.243.384,00
66	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	3.356.309.540,00		3.356.309.540,00
70	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	60.903.130,00		60.903.130,00
71	-- VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	3.154.595.065,00		2.708.820.244,00
72	-- Законски резерви	298.314.675,00		276.025.934,00
74	-- Останати резерви	2.856.280.390,00		2.432.794.310,00
75	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	630.435.649,00		630.435.649,00
77	-- IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА			445.774.821,00
78	-- X. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	357.855.501,00		
81	-- Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	2.831.036.369,00		2.544.496.089,00
85	-- II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	1.787.474.757,00		1.704.113.790,00
90	-- Обврски по заеми и кредити	1.787.474.757,00		1.704.113.790,00

95	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	1.043.561.612,00		840.382.299,00
97	-- Обврски спрема добавувачи	554.417.519,00		455.157.057,00
98	-- Обврски за аванси, депозити и кауции	105.989.858,00		95.316.910,00
101	-- Тековни даночни обврски	36.445.869,00		
104	-- Обврски по заеми и кредити	344.531.621,00		287.837.565,00
108	-- Останати краткорочни обврски	2.176.745,00		2.070.767,00
109	-- V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ ВО ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	831.986.679,00		684.709.014,00
111	-- ВКУПНО ПАСИВА : ГЛАВНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	10.507.410.931,00		10.431.448.487,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	-- I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	3.340.548.177,00			5.436.014.300,00
202	-- Приходи од продажба	3.295.166.485,00			5.287.745.733,00
203	-- Останати приходи	45.381.692,00			148.268.567,00
207	-- II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	3.681.272.465,00			4.949.788.497,00
208	-- Трошоци за сировини и други материјали	2.269.808.363,00			1.559.452.534,00
209	-- Набавна вредност на продадените стоки				1.822.452.178,00
211	-- Услуги со карактер на материјални трошоци	319.065.440,00			486.089.105,00
212	-- Останати трошоци од работењето	95.950.097,00			151.955.714,00
213	-- Трошоци за вработени (214+215+216+217)	542.198.432,00			483.175.560,00
214	-- Плати и надоместоци на плата (нето)	326.063.927,00			280.671.067,00
215	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	29.012.111,00			24.891.962,00
216	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	138.087.697,00			115.921.527,00
217	-- Останати трошоци за вработените	49.034.697,00			61.691.004,00
218	-- Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	445.079.455,00			425.636.232,00
220	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековните средства	11.463,00			256.742,00
222	-- Останати расходи од работењето	9.159.215,00			20.770.432,00
223	-- III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	21.567.785,00			20.503.420,00
230	-- Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	12.517.343,00			12.852.801,00

231	-- Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	9.050.442,00		7.650.619,00
234	-- IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	38.698.998,00		26.615.314,00
239	-- Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	25.317.842,00		17.764.171,00
240	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	13.139.495,00		7.620.568,00
243	-- Останати финансиски расходи	241.661,00		1.230.575,00
246	-- Добивка од редовното работење (201+223+244)-(204-205+207+234+245)			480.113.909,00
247	-- Загуба од редовното работење (204-205+207+234+245)-(201+223+244)	357.855.501,00		
250	-- Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)			480.113.909,00
251	-- Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	357.855.501,00		
252	-- Данок на добивка			34.339.088,00
255	-- НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)			445.774.821,00
256	-- НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	357.855.501,00		
257	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	657,00		653,00
258	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00		12,00
259	-- ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОД	-357.855.501,00		445.774.821,00
260	-- Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво			445.774.821,00
262	-- Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	357.855.501,00		
269	-- Добивка за годината			445.774.821,00
270	-- Загуба за годината	357.855.501,00		
288	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)			445.774.821,00
291	-- Вкупна сеопфатна загуба за годината (270+287) или (270-286) или (287-269)	357.855.501,00		

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
609	-- Земјишта	19.073.876,00			18.590.891,00

612	-- Сегашна вредност на градежни објекти од високоградба кои се користат за вршење дејност (< или = АОП 012 од БС)	3.216.191.746,00		3.049.992.560,00
614	-- Сегашна вредност на информациска опрема и телекомуникациска опрема (< или = АОП 013 од БС)	79.856.715,00		63.104.318,00
615	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема (< или = АОП 013 од БС)	24.892.331,00		22.796.403,00
618	-- Оригинални уметнички и литературни дела за вршење на дејности од културата и уметноста (< или = АОП 019 од БС)	1.015.105,00		1.015.105,00
625	-- Заеми и кредити дадени на нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или =АОП 024+АОП 025+АОП 032+АОП 033+АОП 034+АОП 046+АОП 047+АОП 056+АОП 057+АОП 058 Од БС)	36.031.897,00		33.208.266,00
626	-- Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси дадени на нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или=АОП 006+АОП 017+АОП 030+ АОП 046+ АОП 047+АОП 048 Од БС)	1.134.469.466,00		576.307.440,00
630	-- Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси и останати побарувања од сите субјекти во земјата и странство (< или=АОП 006+АОП 017+АОП 030+АОП 034+АОП 035+ АОП 046+ АОП 047+АОП 049+ АОП 050+АОП 051+АОП 057+АОП 062 Од БС)	1.263.194.769,00		687.902.377,00
633	-- Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од Влада на РСМ, ФПИОСМ, ФЗОРСМ, АВРСМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет (< или =АОП 065 од БС)	3.059.393.362,00		3.059.393.362,00
635	-- Обврски по основ на набавка на стоки и услуги и аванси (краткорочни трговски кредити) примени од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или =АОП 096+АОП 097+ АОП 098+АОП 108 Од БС)	652.724.152,00		542.191.369,00
639	-- Обврски по основ на трговски кредити, аванси и останати обврски кон сите субјекти во земјата и странство (вкупно) (< или=АОП 092+АОП 093+АОП 094+ АОП 096+ АОП 097+ АОП 098+ АОП 099+ АОП 100+ АОП 101+ АОП 107+АОП 108+ АОП 109 Од БС)	699.029.989,00		552.544.735,00
640	-- Приходи од продажба на стоки и услуги (АОП 641+ АОП 642) (< или = АОП 202 од БУ)	3.295.166.485,00		5.287.745.733,00
642	-- Приходи од продажба на услуги (< или = АОП 202 од БУ)	3.295.166.485,00		5.287.745.733,00
643	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на домашен пазар (< или = АОП 202 од БУ)	2.320.939.482,00		3.495.346.588,00
644	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на странски пазар (< или =	972.784.741,00		1.787.817.069,00

АОП 202 од БУ)				
647	-- Приходи од наемнина (< или = АОП 202 од БУ)	693.350,00		
657	-- Приходи од премии, субвенции, дотации и донации (< или = АОП 203 од БУ)	17.811.096,00		28.898.888,00
661	-- Останати приходи од работењето (< или = АОП 203 од БУ)	27.570.596,00		94.243.909,00
662	-- Приходи од наплатени пенали, неподигнати капари, отстапнини, награди и слично (< или = АОП 203 од БУ)	203.233,00		563.124,00
663	-- Приходи од поранешни години (< или = АОП 203 од БУ)	597.298,00		240.542,00
668	-- Трошоци за сировини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)	12.868.590,00		8.440.190,00
669	-- Огрев, гориво и мазива (< или = АОП 208 од БУ)	6.526.096,00		6.733.866,00
671	-- Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	990.325,00		948.722,00
673	-- Униформи-заштитна облека и обувки (< или = АОП 208 од БУ)	528.536,00		4.483.253,00
674	-- Материјал за чистење и одржување (< или = АОП 208 од БУ)	921.716,00		439.149,00
676	-- Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	25.429.156,00		21.650.716,00
678	-- Потрошени резервни делови и материјали за одржување (< или = АОП 208 од БУ)	6.896.959,00		380.303,00
680	-- Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	104.284,00		72.041,00
682	-- ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	4.856.312,00		3.914.529,00
686	-- Наемнини за деловни простории во земјата (< или = АОП 211 од БУ)			6.864,00
687	-- Наемнини за опрема (< или = АОП 211 од БУ)	24.678,00		24.597,00
692	-- Надоместоци за отпремнина при заминување во пензија (< или = АОП 217 од БУ)	4.745.189,00		1.716.635,00
694	-- Јубилејни награди (< или = АОП 217 од БУ)	3.807.485,00		3.546.079,00
695	-- Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	20.110.230,00		16.523.550,00
696	-- Помощи (< или = АОП 217 од БУ)	4.026.948,00		3.595.581,00
698	-- Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци (< или = АОП 217 од БУ)	12.280.091,00		20.508.689,00
699	-- Дневници за службени патувања (< или = АОП 217 од БУ)	8.966.845,00		10.452.729,00
700	-- Надомести на трошоците на вработените и подароци (< или = АОП 217 од БУ)	2.784.294,00		14.154.741,00

702	-- Надомести за одвоен живот (< или = АОП 217 од БУ)	181.017,00		146.023,00
707	-- Трошоци за надомест и други примања на надворешни членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	1.044.974,00		1.239.451,00
709	-- Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	1.104.204,00		2.022.218,00
710	-- Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	14.516.980,00		18.118.886,00
711	-- Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	1.209.563,00		1.529.206,00
712	-- Даноци кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)	9.458.629,00		14.061.218,00
713	-- Придонеси кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)	937.044,00		800.785,00
714	-- Членарини на здруженијата во земјата и странство (< или = АОП 212 од БУ)	23.604.272,00		20.449.840,00
716	-- Надоместоци на име авторски хонорари (< или = АОП 217 од БУ)	5.133.265,00		5.838.045,00
717	-- Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	28.101.180,00		47.339.465,00
718	-- Казни, пенали надоместоци за штети и друго (< или = АОП 222 од БУ)	1.797.758,00		13.867.458,00
719	-- Надоместоци за штети (< или = АОП 222 од БУ)	1.797.758,00		13.867.458,00
722	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	657,00		653,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2286	- 35.12 - Пренос на електрична енергија	3.362.115.962,00			

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за
годината што завршува на 31 декември 2020

Назив на друштвото

АУТ МАРКО

Адреса, седиште и телефон

Ул.Мансим Горни бр.4

Скопје

02 3149084

Адреса за е-пошта

emilija@marco.com.mk

31.12. 2020 година

(во денари)

Биланс на состојба (Извештај) за финансиската состојба

	2020	2019
Средства		
1 Парични средства и парични еквиваленти	1 380.801.807	1 798.339.518
2 Побарувања од купувачите (краткорочни побарувања)	951.497.339	505.378.990
3 Залихи	57.087.243	53.065.662
4 Краткорочни финансиски средства	36.031.897	33.208.266
5 Други тековни средства (АВР)	49.827.807	7.864.431
6 Тековни средства (1 + 2 + 3 + 4 + 5)	2.475.246.093	2.487.856.867
7 Материјални средства и вложувања во недвижности	7.832.067.808	7.758.361.004
8 Долгорочни финансиски средства	149.196.474	149.196.474
9 Нематеријални средства	50.900.556	36.034.142
10 Долгорочни побарувања	0	0
11 Други долгорочни средства	0	0
12 Нетековни средства (7 + 8 + 9 + 10 + 11)	8.032.164.838	7.943.591.620
13 Вкупни средства (6 + 12)	10.507.410.931	10.431.448.487
14 Вонбилансна актива	0	0
Обврски и Акционерски капитал		
15 Краткорочни обврски	1 043.561.612	840.382.299
16 Одложено плаќање на трошоци и приходи (ПВР)	831.986.679	684.709.014
17 Тековни обврски (15+16)	1 875.548.291	1 525.091.313
18 Долгорочни обврски и обврски за нетековни средства	1.787.474.757	1.704.113.790
19 Долгор. резервирања за ризици и трошоци и одл. дан. обврски	0	0
20 Нетековни обврски (18+19)	1.787.474.757	1.704.113.790
21 Вкупни обврски (17+20)	3.663.023.048	3.229.205.103
22 Капитал	1.356.309.540	3.356.309.540
23 Акумулирана добивка	630.435.649	630.435.649
24 Резерв	3.154.595.065	2.708.820.244
25 Ревалоризациони резерви	60.903.130	60.903.130
26 Добивка / Загуба за деловната година	357.855.901	445.774.821
27 Вкупен капитал (22+23+24+25+26)	6.844.387.883	7.202.247.384
28 Вкупно Обврски и капитал (21+27)	10 507 410 931	10 431 448 487
29 Вонбилансна пасива	0	0

Биланс на успех (Извештај) за добивка и загуба	Година	
	01.01.- 31.12. 2020	(во денари)
	2020	2019
30 Приходи од продажба	3.295.166.485	5.287.745.733
31 Останати оперативни приходи	45.381.692	148.268.567
32 Вкупно оперативни приходи (30+31)	3.340.548.177	5.436.014.300
33 Потрошени сировини и материјали	2.369.808.363	1.559.452.534
34 Трошоци за вработените	542.198.432	483.175.560
35 Амортизација на материјални средства	445.079.455	425.636.232
36 Вредносно усогласување на тековни средства	9.170.678	21.027.174
37 Набавна вредност на продадени стоки	0	1.822.452.178
38 Отзнати оперативни расходи	415.015.537	638.044.819
39 Вкупно оперативни расходи	3.681.272.465	4.949.788.497
40 Оперативна добивка (32-39)	659.275.712	486.225.803
41 Приходи од финансирање	21.567.785	20.503.420
42 Расходи од финансирање	38.698.998	26.615.314
43 Добивка пред оданочување (39+41-42)	-357.855.501	480.113.909
44 Данок на добивка	0	34.339.088
45 Нето добивка / загуба	-357.855.501	445.774.821

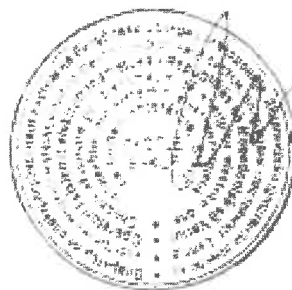
Извештај за промените во капиталот

46	Номинарал капитал
47	Нераспределена добивка на почетокот на периодот
48	Нето добивка/загуба за деловната година
49	Резерви
50	Ревалоризациони резерви
51	Дивиденда
52	Усогласувања на задржаната добивка
53	Нераспределена добивка на крајот на периодот
54	Вкупно капитал

(во денари)

	2020	2019
	3.356.309.540	3.356.309.540
	630.435.649	630.435.649
	-357.853.501	445.774.821
	3.154.595.068	2.708.820.244
	0	0
	0	0
	630.435.649	0
	7.474.823.532	7.202.243.384

Handwritten signature

Handwritten signature

Извештај за паричните текови		(во денари)	
		2020	2019
52	Нето добивка / загуба по оданочување	357.855.501	445.774.821
53	Амортизација на материјални средства	445.079.455	425.636.232
54	Вредносно усогласување на тековни средства	-9.170.678	-21.027.174
55	Побарувања од купувачите	-398.081.725	297.854.050
56	Залихи	-4.021.581	-184.288
57	Обврски кон добавувачи	350.456.978	-31.045.116
58	Останати усогласувања		
59	Парични средства од оперативни активности	26.406.948	1.117.008.525
60	Парични средства од инвестиции	518.786.259	657.212.056
61	Парични средства од финансиски активности	2.923.631	20.752.856
66	Нето зголемување намалување на паричните текови	548.016.818	1.798.973.447
67	Парични средства на почетокот на периодот	1.798.339.518	1.302.955.740
68	Парични средства на крајот на периодот	1.380.801.807	1.798.339.518

